

ОРГАНСКИ ЗАКОНИ ОД 1870. ГОДИНЕ

- **Закон о пословном реду у Народној скупштини,**
- **Закон о пословном реду у Државном савету,**
- **Изборни закон скупштински,**
- **Закон о министарској одговорности**
- **Закон о печатњи (штампи).**

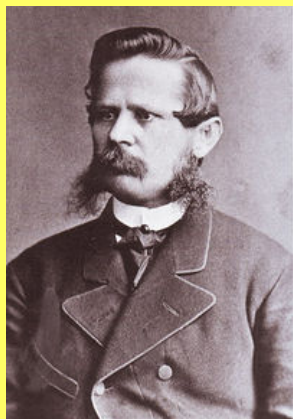
ПОЛИТИЧКЕ ИДЕЈЕ И КРИТИКЕ УСТАВА

Уз нове идеје у скупштински живот уведени и програми опозиције

Уочи избора 1871. године створена програмска основа за рад у Скупштини

- Општинска аутономија и самоуправа,
- окружна аутономија и самоуправа,
- слобода штампе,
- удруживања и радње,
- слобода јавних састанака,
- потпуна судска независност,
- пуна скупштинска контрола буџета
- укидање стајаће војске и уређење система народне војске,
- укидање жандара и поверавање полицијске власти општинској

- Скупштина сама бира своје часништво,
- сама уређује пословни ред,
- сама утврђује дневни ред,
- посланици могу да предлажу законе,
- да се укине вето владара,
- да се уведе пуни посланички имунитет,
- да се Скупштина окупља у редован сазив у одређено време и без владаревог сазива,
- да министре поставља и смењује Скупштина

Измене и допуне у Закону о печатњи (1875. год.), Измене и допуне у Закону о устројству општина и општинских власти (1875. год.) и Измене и допуне у Закону о поступку судском за кривична дела (1876. год.).

Увођење парламентарне праксе

СРПСКО-ТУРСКИ РАТОВИ И САНСТЕФАНСКИ МИР

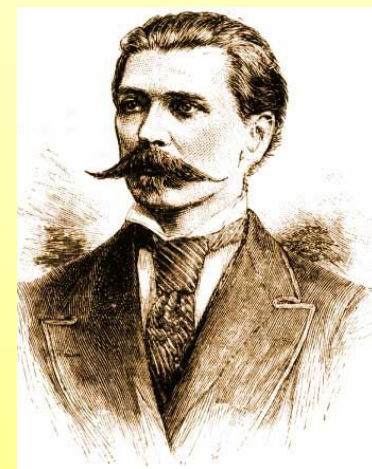
1876.

Разрешница пред Скупштином

1877.

Сан-стефански уговор

БЕРЛИНСКИ КОНГРЕС

Ристићев Меморандум упућен Берлинском конгресу 12. јуна 1878.

Део Уговора од члана 34 до члана 42 посвећен Србији:

Признавање независности (чл. 34)

Одредбе о једнакости грађана и слободи вере (чл. 35)

Детаљан опис географских одредница нових граница Србије (чл. 36)

Верификовани сви претходни уговори Србије са другим земљама и њима стечена права и повластице и наглашена њихова ваљаност до закључења нових уговора исте природе (чл- 37)

Железничко питање: Србији је одређено да преузме обавезе Порте према Аустро-Угарској и Компанији за експлоатацију железница у европској Турској. У циљу решавања ових питања утврђена је обавеза закључивања споразума „између Аустро-Угарске, Порте, Србије и, у границама њених овлашћења, Кнежевине Бугарске“ (чл. 38).

Наметање дела Портиног дуга везаног за новоприпојене области.
Члан 42. Уговора: „Пошто Србија мора да прихвати исплату дела државног отоманског дуга за нове области које су јој мировним уговором додељене, представници Сила у Цариграду ће, у договору с Високом Портом, одредити његов износ на праведној основи.“

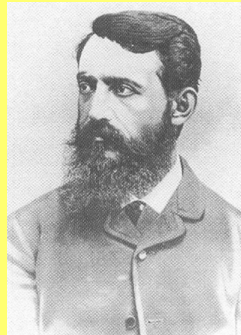
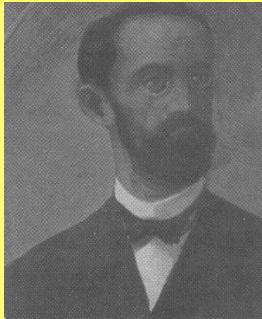
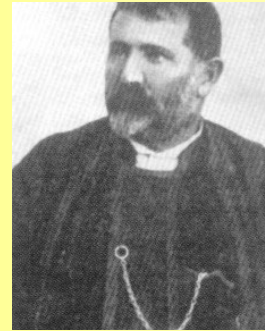
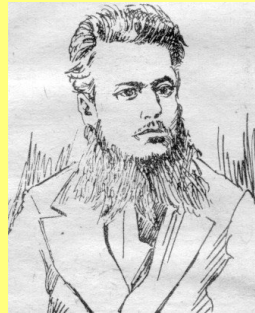
„Црној Гори признају независност Висока Порта и све оне високе уговорне стране које то досад нису учиниле.“ (чл. 26) и обавеза да преузме отоманске инансијске обавезе везане за припојене територије (чл. 33).

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА (чл.25)

Питање пловидбе Дунавом

Важење одредби Париског и Лондонског уговора

СТВАРАЊЕ И БОРБА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

УСТАВНИ ПРОГРАМИ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

НАПРЕДЊАЧКИ НАЦРТ УСТАВА:

Дводомни скупштински систем.

Краљу остављено учешће у законодавној власти и право вета (с тим што је могао да га искористи само у сазиву Народног представништва које је донело тај закон).

Министре је постављао краљ, али су они били одговорни и народном представништву.

Одлика и активног и пасивног бирачког права изборни ценз, уз посебне услове за пасивно бирачко право (бирачи подељени у три одсека и сваки је бирао одређени број посланика; од цензуса су изузете тзв. либералне професије: учитељи, државни чиновници и пензионери; изборним цензом су најсиромашнији слојеви становништва ускраћени за бирачко право)

У Сенат, као други дом, улазили су сенатори бирани директно од народа (сенатори по праву) и сенатори постављени од краља. Биране сенаторе могли су да бирају само бирачи који су припадали првом одсеку бирача и бирачи у варошима. За сенаторе је постојао услов да плаћају најмање 400 динара пореза и да имају најмање завршену средњу школу.

Народним посланицима и сенаторима признато је право интерпелације.

Народном представништву није дато пуно буџетско право. У случају неизгласавања буџета било би продужено важење буџета за претходну годину.

Нацртом устава није предвиђено увођење парламентаризма. Владару ускраћено право да оптужене министре ослободи одговорности.

Предвиђено гарантовање пуних грађанских и политичких слобода.

РАДИКАЛСКИ НАЦРТ УСТАВА:

Пуна законодавна власт Скупштине.

Постојање и велике и обичне скупштине (али су и једну и другу чинили само народни посланици)

Посланици би били бирани непосредно на три године, али је предвиђена и могућност опозива посланика ако би му бирачи исказали неповерење.

Велика народна скупштина би била сазивана по потреби, али и редовно сваке седме године.

Опште право гласа.

Укинут апсолутни вето владара (један закон важи ако га два пута узастопно изгласа скупштина, иако га владар није прогласио).

Постојање само народне војске која се заклиње на устав а не владару и која одговара само Скупштини.

Пуна општинска аутономија.